Στις δύο προηγούμενες σελίδες, αναφέραμε μια έρευνα του BBC σχετικά με τις συνθήκες περάσματος του Έβρου. Η έρευνα δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα του BBC τον Απρίλη που μας πέρασε. Τη μεταφράσαμε και τη δημοσιεύουμε. Για όσα λέγονται άμεσα, υπενθυμίζοντας τις συνθήκες περάσματος του Έβρου. Αλλά και για όσα λέγονται έμμεσα: για τα όρια της «αποκαλυπτικής δημοσιογραφίας», που διαγράφονται καθαρά, καθώς και για την πλαστή εικόνα «δεν περνάει κουνούπι», που συγκαλύπτει την κανονικότητα της μετανάστευσης και τελικά την ουσία της. Διαβάστε με καχυποψία.

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΜΑΣΚΟΦΟΡΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΠΡΩΞΕΙ ΑΛΛΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ»

(Άρθρο στον ιστότοπο του BBC, 14 Απριλίου 2026)[1]

Από το 2015 έως σήμερα, η Ελλάδα έχει υποδεχθεί πάνω από ένα εκατομμύριο μετανάστες, κυρίως μέσω θαλάσσιων περασμάτων, αλλά και μέσω των χερσαίων συνόρων με την Τουρκία. Η συγκεκριμένη συνοριακή γραμμή εκτείνεται για περίπου διακόσια χιλιόμετρα κατά μήκος του ποταμού Έβρου. Αποτελεί εξωτερικό σύνορο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χωρίζει τον ελληνικό νομό Έβρου από την τουρκική Ανατολική Θράκη.

Οι πρόσφυγες και παράνομοι μετανάστες που διασχίζουν το ποτάμι και φτάνουν στην Ελλάδα, εισέρχονται σε μια στρατιωτικοποιημένη ζώνη. Η περιοχή είναι διάστικτη από πυργίσκους παρακολούθησης που στόχο έχουν την απαγόρευση της πρόσβασης.

Μια αστυνομική πηγή μας είπε ότι μισθοφόροι χρησιμοποιούνται για να επαναπροωθήσουν έως και εκατοντάδες ανθρώπους την εβδομάδα. «Δεν υπάρχει στρατιώτης, αστυνομικός ή στέλεχος της Frontex που να υπηρετεί στον Έβρο και να αγνοεί ότι οι επαναπροωθήσεις λαμβάνουν χώρα», προσέθεσε η πηγή μας.

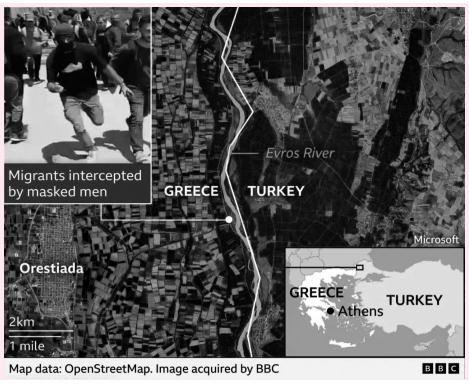

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, στην κατοχή του BBC περιήλθε βιντεοσκοπημένο υλικό με ημερομηνία 22 Ιουνίου 2023, όπου μετανάστες που είχαν μόλις διασχίσει τον Έβρο σε αναζήτηση ασύλου, δέχονται επίθεση από μασκοφόρους.

Σύμφωνα με μια σχετική αναφορά του Γραφείου Θεμελιωδών Δικαιωμάτων [Fundamental Rights Office], μιας ανεξάρτητης υπηρεσίας ερευνών που δρα στο εσωτερικό της Frontex, από δέκα έως είκοσι «υπήκοοι τρίτων χωρών» δρούσαν υπό την καθοδήγηση Ελλήνων αξιωματούχων. Ασκούσαν φυσική και λεκτική βία, η οποία περιελάμβανε «απειλές θανάτου και βιασμού, σωματικές έρευνες με προσβλητική και σεξουαλική υφή», καθώς και ξυλοδαρμούς, μαχαιρώματα, δέσιμο και κλοπή ατομικής ιδιοκτησίας. (...)

Δεν μπορούσαμε να αναπνεύσουμε

Μιλήσαμε με δύο μετανάστριες από τη Συρία, οι οποίες ισχυρίζονται ότι εξαναγκάστηκαν με τη βία να επιστρέψουν στην Τουρκία μέσω του ποταμού Έβρου. Η Αμάλ (δεν πρόκειται για το πραγματικό της όνομα) μας έδειξε βίντεο και έγγραφα της οικογένειάς της στην Ελλάδα, όπου είχαν υποβάλει αίτημα ασύλου. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, η ίδια και η οικογένειά της συνελήφθησαν από την αστυνομία ενώ περπατούσαν στην Ορεστιάδα, μια πόλη του Βόρειου Έβρου. Ακολούθως η αστυνομία τους παρέδωσε σε δύο μασκοφόρους άνδρες οι οποίοι απαίτησαν να τους παραδώσουν τα κινητά τηλέφωνα και τις ταυτότητές τους, και κατόπιν τους επιβίβασαν σε ένα λευκό βαν δίχως παράθυρα και τους μετέφεραν στα σύνορα.

Η σωματική έρευνα στα σύνορα ήταν πολύ χειρότερη, λέει η Αμάλ. «Η κόρη μου φορούσε πάνα και αυτοί της την έβγαλαν. Το παιδί στρίγγλιζε από το φόβο του». Έπειτα, λέει, οι μασκοφόροι, που τώρα αριθμούσαν περίπου επτά άτομα, τους ανάγκασαν να προχωρήσουν σε ένα μονοπάτι μαζί με άλλους είκοσι μετανάστες, χρησιμοποιώντας ξύλα για να τους κρατήσουν στη σειρά.

«Καθώς περπατούσαμε, ήταν ένας νεαρός... τον χτύπησαν τόσο πολύ που λιποθύμησε». Υποστηρίζει ότι οι κόρες της, που παρακολούθησαν το επεισόδιο «περιήλθαν σε κατάσταση σοκ, έκλαιγαν τρομοκρατημένες». Όταν τις συναντούμε στην Τουρκία, η νεότερη κόρη της Αμάλ είναι εμφανώς κλονισμένη.

Ένας άλλος Σύρος μετανάστης, ο Αχμάντ, μας είπε ότι αστυνομικοί τον συνέλαβαν στον Έβρο και τον χτύπησαν έως αναισθησίας. Λέει ότι την επόμενη, αυτός και δεκάδες άλλοι μετανάστες φορτώθηκαν σε ένα φορτηγό: «Το πλήθος και η μυρωδιά δημιουργούσαν ασφυξία. Δεν μπορούσαμε να αναπνεύσουμε». Σύμφωνα με τον Αχμάντ, η αστυνομία μετέφερε τους μετανάστες στον ποταμό Έβρο και τους στοίχισε σε ομάδες. Κατόπιν τους παρέδωσαν σε πέντε ή έξι μισθοφόρους που έγδυσαν τους άνδρες και τους έψαξαν, χρησιμοποιώντας ξύλα για να τιμωρήσουν όποιον εντόπιζαν να κρύβει χρήματα. Έπειτα οι μετανάστες φορτώθηκαν σε λαστιχένιες βάρκες και μεταφέρθηκαν έως το μέσον του ποταμού. Ο Αχμάντ λέει ότι δεν τολμούσαν να προχωρήσουν άλλο γιατί φοβούνταν ότι οι Τούρκοι συνοριοφύλακες θα άνοιγαν πυρ. Αν κάποιος μετανάστης αρνούνταν να πηδήξει, οι μισθοφόροι τον πετούσαν στο ποτάμι με τη βία: «Το ποτάμι θα μπορούσε να παρασύρει κάποιον. Δεν τους ενδιέφερε καθόλου».

Τόσο η Αμάλ, όσο και ο Αχμάντ ταξίδεψαν παράνομα και κινδύνεψαν σοβαρά προκειμένου να φτάσουν στην Ελλάδα, αλλά ο Αχμάντ ισχυρίζεται ότι, όπως και πολλοί άλλοι, στην πραγματικότητα δεν είχε επιλογή. «Στη Συρία πέθαινα αργά αργά», λέει. «Οι άνθρωποι δεν άφησαν τα σπίτια τους δίχως λόγο – ζούσαν τα χειρότερα βασανιστήρια, τη βαθύτερη καταπίεση και αδικία».

«Παράνομοι βαρκάρηδες»

Οι ισχυρισμοί ότι η Ελληνική Αστυνομία χρησιμοποιεί μισθοφόρους περιλαμβάνονται σε μια πειθαρχική ακρόαση που έλαβε χώρα το 2024, αποσπάσματα της οποίας περιήλθαν στην κατοχή του BBC. Πέντε συνοριοφύλακες αναμένουν να δικαστούν με κατηγορίες διαφθοράς τις οποίες αρνούνται. Στα αποσπάσματα που περιήλθαν στην κατοχή μας, κάποιοι εξ αυτών παραδέχονται ανοικτά ότι χρησιμοποίησαν μισθοφόρους, ή όπως τους αποκαλούν, «βαρκάρηδες».

Ενώπιον του πειθαρχικού, ένας από τους συνοριοφύλακες ισχυ-

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΕΝ ΑΠΟΛΟΓΕΙΤΑΙ
(απομαγνητοφώνηση από βίντεο που συνόδευε το άρθρο στη σελίδα του BBC)

Jessica Parker: Επί εβδομάδες προσπαθούμε να πάρουμε μια απάντηση για όλα αυτά, αλλά μάταια. Οπότε ήλθαμε στις Βρυξέλλες για να δούμε αν θα κατορθώσουμε να πάρουμε μια απάντηση από τον Έλληνα Πρωθυπουργό.

Jessica Parker: Κύριε Πρωθυπουργέ, ερευνούμε ισχυρισμούς σύμφωνα με τους οποίους ελληνικές υπηρεσίες στον Έβρο χρησιμοποιούν μετανάστες για να σπρώξουν άλλους μετανάστες πίσω στην Τουρκία. Έχετε υπ' όψη αυτούς τους ισχυρισμούς, θα τους διερευνήσετε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ουδεμία γνώση έχω αυτών των ισχυρισμών, θα ήθελα ωστόσο να σημειώσω κάτι, το οποίο μάλιστα περιλαμβάνεται και στα συμπεράσματα της σημερινής συνάντησης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως σύνολο, δεν θα επαναλάβει τα σφάλματα που διέπραξε το 2015. Η Ελλάδα προστατεύει τα σύνορά της, και είναι υποχρέωσή μου να διασφαλίσω ότι τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προστατεύονται. Δεν θα απολογηθώ[3] για αυτές τις πολιτικές και θέλω να σας πληροφορήσω ότι όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω των σημερινών συμπερασμάτων τους κατέστησαν ξεκάθαρο ότι δεν θα επιτρέψουμε μια μαζική είσοδο μεταναστών και προσφύγων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα επαναλάβουμε τα λάθη του 2015. Ευχαριστώ.

ρίστηκε ότι το 2020 του ζητήθηκε να βρει βαρκάρηδες που θα πραγματοποιούσαν επαναπροωθήσεις, καθώς ο Covid, και οι εντάσεις με τις τουρκικές αρχές, καθιστούσαν τη διαδικασία όλο και πιο επικίνδυνη για τους Έλληνες αστυνομικούς. Σύμφωνα με τον φρουρό, που εργαζόταν στον Βόρειο Έβρο, ο ανώτερός του είχε αναφέρει ότι η συγκεκριμένη μέθοδος ήδη εφαρμοζόταν στα νότια της περιοχής. Οι συνοριοφύλακες επικοινωνούσαν μέσω της ανταλλαγής μηνυμάτων Viber, χρησιμοποιώντας μια κωδική φράση που σήμαινε σχεδιαζόμενη επαναπροώθηση: «Χ άτομα στην επιχείρηση της ειδικής ομάδας», σύμφωνα με τις καταθέσεις.

Επίσης ανέφεραν ότι υπήρχαν πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες αυτοί οι «παράνομοι μετανάστες βαρκάρηδες», «οδηγούσαν μετανάστες στο δάσος και εκεί βίαζαν τις γυναίκες και έκλεβαν τα χρήματά τους». Ισχυρίστηκαν μάλιστα ότι είχαν ενημερώσει σχετικά τους ανωτέρους τους.

Στα πλαίσια ανεξάρτητης έρευνας, το BBC συνάντησε μια δικηγόρο η οποία ισχυρίζεται ότι χειρίζεται μια σχετική υπόθεση ενώπιον του ευρωπαϊκού δικαστηρίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η καταγγέλλουσα, μια Αφγανή γυναίκα, ισχυρίζεται ότι το 2023 βιάστηκε από έναν άνδρα που μιλούσε Φαρσί, κατά τη διάρκεια επαναπροώθησης.

«Με τη βία»

Ως προς το κατά πόσον η στρατολόγηση των μισθοφόρων του Έβρου γίνεται εκούσια ή με τη βία, οι αναφορές διαφέρουν. Ο Μαρβάν (δεν πρόκειται για το αληθινό του όνομα), Μαροκινός με τον οποίο μιλήσαμε στο Παρίσι, επιμένει ότι στην πραγματικότητα δεν είχε άλλη επιλογή παρά να δεχτεί. Το 2020 τον επέλεξαν από ένα κελί γεμάτο με άλλους μετανάστες που είχαν συλληφθεί κατά τη διάρκεια του περάσματος του Έβρου. Θυμάται ότι ένας Έλληνας αξιωματικός τον ρώτησε: «Καλό παιδί φαίνεσαι εσύ, μιλάς και λίγα αγγλικά. Θες να δουλέψεις μαζί μου;». Ο Μαρβάν λέει ότι «ένιωσε αναγκασμένος να πει ναι», γιατί ειδάλλως θα τον χτυπούσαν. Έτσι, βρέθηκε να ζει σε ένα κελί μαζί με άλλους μισθοφόρους, υπό την ηγεσία ενός Αφγανού που, σύμφωνα με τον Μαρβάν, είχε προηγούμενα με τους Σύριους και του άρεσε να τους δέρνει.

Ο Μαρβάν δούλεψε στα σύνορα επί δέκα εβδομάδες. Τα καθήκοντά του περιελάμβαναν τη μεταφορά ανθρώπων πίσω στην Τουρκία με βάρκα, τον έλεγχο της βάρκας για τρύπες, και το κάψιμο των υπαρχόντων των μεταναστών που περίσσευαν, ώστε να καταστραφούν τα στοιχεία. Ο αξιωματικός που τον είχε επιστρατεύσει, εμφανιζόταν συχνά για να συλλέξει κινητά τηλέφωνα και ευρώ, λέει ο Μαρβάν. Οι μισθοφόροι, από την άλλη, επιτρεπόταν να κρατήσουν τα αραβικά και τα τουρκικά χρήματα. Ο ίδιος αξιωματικός είχε προσφερθεί να συνοδεύσει τους μισθοφόρους σε πόρνες, ισχυρίζεται ο Μαρβάν. Πιστεύει ότι η βάση όλων των παραπάνω ήταν το Σουφλί, ένας Δήμος του κεντρικού Έβρου: «άκουσα τους Αφγανούς να λένε τη λέξη Σουφλί πολλές φορές».

Ο Μαρβάλ λέει ότι ο τρόπος με τον οποίο συμπεριφέρονταν στους μετανάστες «τον άφησε εντελώς κατεστραμμένο». Περιγράφει ότι πολλοί από αυτούς ήταν διψασμένοι, λιμοκτονούσαν, ή είχαν συμπτώματα σήψης των ποδιών[2] έπειτα από το πέρασμα του Έβρου. Ο Μαροκινός επιμένει ότι ουδέποτε χτύπησε κάποιον, ισχυρίζεται όμως ότι είδε πολλές φορές να ασκείται βία, τόσο από Έλληνες αστυνομικούς, όσο και από μισθοφόρους – τα χειρότερα από τα περιστατικά συνέβαιναν στις όχθες του ποταμού Έβρου. Όταν του επισημαίνουμε τις ευθύνες του, απαντά «είμαι συντετριμμένος… με απειλούσαν».

Supplied to BBC

Περαιτέρω αποδείξεις της δραστηριοποίησης μισθοφόρων μεταναστών στον Έβρο, βρίσκουμε σε μια φωτογραφία που έχει περιέλθει στην κατοχή μας. Η φωτογραφία απεικονίζει μια ομάδα μασκοφόρων ανδρών με πολιτικά μέσα σε ένα βαν και μας την προμήθευσε ο ίδιος λαθρέμπορος που μας έστειλε και το βίντεο που απεικόνιζε κακομεταχείριση μεταναστών.

Δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι όλοι οι εικονιζόμενοι είναι μισθοφόροι, αλλά οι ενδυμασίες τους είναι χαρακτηριστικές και η τεχνολογία αναγνώρισης προσώπου αναφέρει 90% πιθανότητα ταύτισης μεταξύ του ατόμου στα δεξιά και τεσσάρων εικόνων ενός Σύριου άνδρα γνωστού ως «Μάικ». Σύμφωνα με αρκετές πηγές, ο «Μάικ» είναι πρώην αρχηγός των μισθοφόρων. Πέντε διαφορετικοί άνθρωποι έχουν πιστοποιήσει την ταυτότητα του «Μάικ» στο BBC, ενώ ο ίδιος αναφέρεται και σε εσωτερικά έγγραφα της αστυνομίας.

Όταν προσπαθήσαμε να επικοινωνήσουμε με τον Μάικ μέσω ενός λογαριασμού κοινωνικής δικτύωσης, δεν απάντησε προσωπικά. Παρόλ' αυτά, λάβαμε μια επιστολή από τον δικηγόρο του, ο οποίος μας προειδοποιούσε να μην προχωρήσουμε στη δημοσίευση της εικόνας του μαζί με «αναπόδεικτες» κατηγορίες.

1. Jessica Parker & Kostas Kallergis, "Greek police using masked migrants to forcibly push other migrants back across border", *bbc.com,* 14/4/2026.
2. Στο πρωτότυπο: rotten feet. Πιθανόν να πρόκειται για αυτό που τα σχετικά ελληνικά Site αποκαλούν «λοιμώδη ποδοδερματίτιδα» και η Wikipedia αποκαλεί «trench feet», όπου το «trench» είναι αναφορά στα χαρακώματα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.
3. Στο πρωτότυπο «I will be unapologetic». Για τους γνώστες των σχετικών ζητημάτων, αυτό αποδεικνύει ότι ο Πρωθυπουργός έχει διαβάσει την στρατηγική εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ και του άρεσε τόσο πολύ, που τώρα αντιγράφει αυτούσιες φράσεις. Επαληθεύστε με ctrl-F στο https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf.